

Θεατρική παιδεία, μνήμες και τέχνη

Μια έκδοση για τη Δραματική Σχολή του Εθνικού

Αριστερά, από την παράσταση των τριτοετών της σχολής (1970) στο έργο «Εμείς κι ο χρόνος». Αρχείο Ν. Τζόγια. Μέσον και δεξιά, το σημερινό κτίριο της Σχολής στην Πειραιώς.

ΘΕΑΤΡΟ Της ΟΛΓΑΣ ΣΕΛΛΑ

Είναι γεμάτο αναμνήσεις, σπάνιες φωτογραφίες (που μας γυρίζουν πίσω, στα νεανικά χρόνια καταξιωμένων ηθοποιών και σταιρ). Και ταυτοχρόνως αυτό το ιδιαίτερο βιβλίο ξετυλίγει την ιστορία της πρώτης Δραματικής Σχολής στην Ελλάδα, της Δραματικής Σχολής του Εθνικού Θεάτρου.

Η Λυδία Σαπουνάκη-Δρακάκη και η Μαρία Λουίζα Τζόγια-Μοάτσου, που υπογράφουν την έκδοση «Η Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου» (εκδ. Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης), δεν άνοιξαν απλώς κάποια αρχεία. Μίλησαν με ανθρώπους και αναζήτησαν realia από την Αθήνα μέχρι το Παρίσι. Το έργο που παρέδωσαν (και που μέσα στον Μάρτιο θα παρουσιαστεί σε ειδική εκδήλωση στο Εθνικό Θέατρο) δεν είναι μια τυπική παράθεση στοιχείων, ονομάτων και αριθμών. Έχει τις μνήμες και τις προσωπικές στιγμές των κτιρίων και των ανθρώπων που πέρασαν από τη Δραματική Σχολή του Εθνικού και αποτελούν την ιστορία του ελληνικού Θεάτρου. Και των δασκάλων τους. Του Παντελή Πρεβελάκη, του Κωστή Μπα-

σιτιά και νεότερων, όπως του Δημήτρη Σπάθη. Και βεβαίως του ηθοποιού Νίκου Τζόγια (και για πολλά χρόνια καθηγητή στη Δραματική Σχολή του Εθνικού) στη μνήμη του οποίου αφιερώνει αυτόν τον τόμο η συγγραφέας-κόρη του.

«Η τέχνη του ηθοποιού είναι κυρίως μιμητική, και εν Ευρώπη, οι άριστοι ηθοποιοί μορφοούνται μιμούμενοι τους προγενεστέρους των και τελειοποιώσι τον τρόπον αυτών», έγραφε το 1874 ο Αλέξανδρος Ρίζος Ραγκαβής. Μέχρι τότε υπήρχε μόνο ο θεσμός του «τραγωδιδασκάλου», δηλαδή ιδιαίτερου τακτικού προ-

γυμναστή των ηθοποιών. Όμως, οι ρευστές πολιτικές καταστάσεις του νέου ελληνικού κράτους «έσπρωξαν» προς την τρίτη δεκαετία του 20ού αιώνα την ίδρυση του Εθνικού Θεάτρου και της θεατρικής εκπαίδευσης, παρότι η πρώτη Δραματική Σχολή λειτουργήσε

Ενα ιδιαίτερο βιβλίο του Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τραπέζης,

στο Ωδείο Αθηνών από το 1873. Και φτάνουμε στο 1900, οπότε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δημοσιεύεται η ίδρυση του οργανισμού της Βασιλικής Δραματικής Σχολής, ως παράρτημα του Βασιλικού Θεάτρου. Μια σχολή που δεν είχε μέλλον και «οι περισσότεροι μαθητές απορροφήθηκαν από τον Χρυστομάνο στη Νέα Σκηνή». Τις πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα αρκετές ιδιωτικές σχολές εμφανίστηκαν, παρ' όλα αυτά, «η θεατρική παιδεία ήταν σε εμβρυακό στάδιο καθώς οι δραματικές σχολές δεν κατάφεραν να προσφέρουν στους μαθητές τους

την απαιτούμενη μόρφωση». Ήταν μια εποχή με φωτισμένους Έλληνες, που προσπαθούσαν να θεσμοθετήσουν και θεατρική παιδεία.

Η ίδρυση του Εθνικού

Το 1930 ιδρύθηκε το Εθνικό Θέατρο και ο πρώτος διευθυντής του, Ιωάννης Γρυπάρης, «σε συνέντευξή του στον Αχιλλέα Μαμάκη, επαναλάμβανε τις γνωστές θέσεις ανθρώπων του πνεύματος και της τέχνης σχετικά με την αναγκαιότητα δημιουργίας δραματικής σχολής». Που δεν άργησε. Τα πρακτικά της πρώτης συνεδρίασης του συλλόγου καθηγητών της Δραματικής Σχολής του Εθνικού έχουν ημερομηνία 20 Σεπτεμβρίου 1930. Διευθυντής ο Θεόδωρος Συνοδινός. Πρώτοι καθηγητές οι Π. Καλογερίκος, Κούλα Πράτσικα, Ιω. Οικονομίδης, Σπύρος Μελάς, Νικ. Λασκαρής, Ηλίας Βουτιεριδής, Μιλ. Λιδωρίδης, Ν. Παπαγεωργίου, Φώτος Πολίτης και Δημ. Μητρόπουλος. Πρώτη της στέγη, Μαυρομυχάλη 20, σ' ένα κτίριο που υπάρχει μέχρι σήμερα. Η ιστορία της κρατάει μέχρι σήμερα. Και στις υπόλοιπες σελίδες του τόμου, παρακολουθούμε ιστορίες ανθρώπων και την ιστορία του νεοελληνικού θεάτρου.

Εξετάσεις Υποκριτικής, (1966): με διευθυντή τον Θάνο Κωστόπουλο. Αρχείο Δραματικής Σχολής Εθνικού.